

Socialdemokraterna
FRAMTIDSPARTIET

**STRATEGISK PLAN MED BUDGET
SOCIALDEMOKRATERNA I FALUN
2022 - 2024**

INNEHÅLL

Innehåll

Vår vision – Ett jämlikt och jämställt Falun	3
Vår politik för att uppnå visionen	4
Klyftorna minskar	5
Barn och unga står i centrum	5
Det ska vara bra att bli äldre i Falun.....	6
Falun ställer om för en långsiktigt hållbar framtid.....	6
Fler vill bo i Falun.....	7
Medarbetarna trivs på jobbet	8
Våra förutsättningar - Faluns utmaningar.....	9
En skola som behöver mer	9
Miljö- och klimatförändringar	10
Längre liv.....	10
Kompetensförsörjning.....	10
Privat kontra offentligt	11
Ökande klyftor	11
Prioriterad verksamhet 2022	12
Jämlik skola.....	12
Fler vuxna i skolan	12
Fler skolor och förskolor.....	12
Jämlik fritid	12
Fler jobb med ett växande näringsliv	12
Ökad takt i utbyggnad av gång- och cykelbanor	13
En omsorg att lita på.....	13
Minska den psykiska ohälsan	13
Jämlik och jämställd personalpolitik	13
Utveckla Faluns serviceorter	13
Bygg bort bostadsbristen.....	14
Verka för att en tankstation för biogas etableras i Falun.....	14
Stärk Falun som världsarv.....	14

Vår vision – Ett jämlikt och jämställt Falun

Vårt politiska engagemang i Socialdemokraterna bygger på en övertygelse att samhället fungerar som bäst om det är jämlikt och jämställt. Det gäller för Falun som för alla andra samhällen. Alla som bor, lever och verkar i Falun ska kunna leva ett gott liv oavsett ålder, klasstillhörighet, sexuell läggning, könsidentitet, funktionsnedsättning, etnicitet och religionstillhörighet. Vi vet att det idag finns skillnader i livsvillkor för människor och grupper i Falun. För Falu kommuns verksamheter och tjänster är det därför viktigt att prioritera arbetet med att identifiera, förebygga och utjämna skillnader i människors och gruppers livsmöjligheter och att kompensera för de klyftor som finns.

Alla som bor, lever och verkar i Falun ska känna trygghet. En nollvision för våld i nära relationer – och en prioritering av verksamheter för att uppnå visionen – är avgörande för att bygga det trygga samhälle som våra medborgare förtjänar. - Delaktighet och trygghet i samhället ökar vi genom samverkan med bla frivilligorganisationer, föreningar och en god dialog med våra medborgare.

Att sträva efter ett jämlikt och jämställt samhälle utgör centrala aspekter av innebörden i hållbar utveckling. För att säkerställa att Falun fortsatt ska vara en bra plats att leva, bo och arbeta på behöver vi som politiskt förtroendevalda - och som ansvariga för de demokratiska beslut som tas om Falu kommuns verksamheter och användningen av våra gemensamma resurser - ta ett fast grepp framåt för en hållbar utveckling. Det går inte längre att blunda för de faktum att vårt klimat och vår miljö står under stor press från mänsklig påverkan och livsstil. Klyftor vad gäller ekonomiska förutsättningar, med allt vad det för med sig i effekter, ökar och vår ekonomi präglas av ständigt tillväxt och effektivisering av verksamheter. Denna agenda har nu nått sin ”tipping-point” och behöver ersättas med mer hållbara alternativ för en mer sund och hållbar livsföring.

I denna strategiska plan framåt utgår vi från de mål som satts i FN:s Agenda 2030 med hopp om ökad social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Vi är övertygade om att vår bästa chans att påverka utvecklingen framåt i positiv bemärkelse genom en omställning till ett hållbart samhälle med måläret 2030 behöver vila på den samlade forskningen som finns på de områden som berörs och ansluta oss till den internationellt antagna handlingsplanen för en omställning till ett hållbart samhälle. Agenda 2030 har den fördelen att den kan brytas ner till lokal nivå, så att många bäckar små, som strävar åt samma håll kan bidra till global förändring. För detta hållbarhetsarbete arbetar vi utifrån parollen att agera lokalt för att påverka globalt.

Vår politik för att uppnå visionen

För att nå vår vision om ett jämlikt och jämställt Falun har vi – utöver strävan efter att minska klyftorna i människors livsvillkor – beslutat oss för fem övergripande politiska prioriteringsområden att arbeta med innevarande mandatperiod:

1. Att barn och unga ska prioriteras, 2. Att en trygg välfärd för äldre säkras, 3. Att vi når en social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet, 4. Att Falun är trivsamt att bo i – oavsett vart i kommunen man bor, 5. Att Falu kommun är en attraktiv arbetsgivare.

Utifrån vår vision och våra prioriteringar har vi formulerat följande långsiktiga mål för mandatperioden:

1. Klyftorna minskar

Vårt mål är att minska klyftor i människors livsvillkor. Alla människor ska bemötas med respekt och likvärdighet.

2. Barn och unga står i centrum

Vårt mål är att en större andel av kommunens budget satsas på skolan och förskolan så att fler vuxna kan anställas, storleken på grupper i verksamheterna kan minska, och att verksamheterna stärks för att möta barnens behov.

3. Det ska vara bra att bli äldre i Falun

Vårt mål är att Falubor ska vara säkra på att erbjudas omsorg genom hela livet när behov av detta finns och oavsett vart i kommunen de bor.

4. Falun ställer om för en långsiktig hållbar framtid

Vårt mål är att Falun som kommun tar lokala initiativ för att bidra till att minska våra avtryck på klimat, miljö, hälsa och ekonomi.

5. Fler vill bo i Falun

Vårt mål är att balansen mellan stad och land ska bibehållas och stärkas i utvecklingen av Falun.

6. Medarbetarna trivs på jobbet.

Vårt mål är att kommunen ska vara en god arbetsplats som lockar till sig kompetent personal som ger god service till Faluborna.

Klyftorna minskar

I ett jämlikt samhälle är klyftorna mellan de som har mest tillgång till pengar, utbildning och inflytande och de som har minst tillgång till detsamma, små. Jämlika samhällen är tryggare än ojämlika samhällen och hälsan är bättre. Men att nå jämlikhet kräver aktiva insatser eftersom ojämlikheter ökar av sig självt och olika gruppers förutsättningar skiljer sig åt. Vår vision är att Falu kommun ska byggas till ett starkt och jämlikt samhälle, där alla människor i trygghet kan forma sina liv och förverkliga drömmar. Vårt mål är att minska klyftor i människors livsvillkor. Alla människor ska bemötas med respekt och likvärdighet.

Därför ska:

- alla i Falun garanteras en bra bostad
- personer utan arbete matchas mot utbildning inom bristyrken
- nya skolor, offentliga miljöer och vård-omsorgsboenden byggas både i centrala Falun och på landsbygd
- fler kunna åka kollektivt genom en tidtabell framtagen i dialog med boende i våra serviceorter
- hänsyn tas till betalningsförmåga vid beslut om kommunens avgifter, särskilt när det gäller barn och unga
- Falu kommun arbeta med jämlikhetsbudgetering
- regeringens mål för funktionshinderpolitiken genomsyra kommunens verksamheter

Barn och unga står i centrum

Med en ökande befolkning ökar också trycket på verksamheterna inom förskola, skola och fritidshem. Att ha tillgång till vuxna som finns närvarande för barn- och unga när de växer upp är helt centralt för deras välmående, utveckling och utbildning. Också tillgång till väl anpassade lokaler är viktigt. Detta är våra barns viktigaste vardagsmiljöer utanför hemmet. Vi är övertygade om att en god omsorg om barns och ungas utveckling och lärande ger effekter genom minskade sociala problem senare i livet. Vårt mål är att en större andel av kommunens budget satsas på skolan och förskolan så att fler vuxna kan anställas, storleken på grupper i verksamheterna kan minska, och att verksamheterna stärks för att möta barnens behov.

Därför ska:

- en större andel av kommunens budget satsas på skolan
- barngrupperna i förskola och skola bli mindre
- elevhälsans förebyggande arbete stärkas
- fler vuxna finnas i skolan, både pedagoger och andra yrkesgrupper
- gång- och cykelvägar till förskolor, skolor och fritidsaktiviteter säkras

Det ska vara bra att bli äldre i Falun

En av kommunens viktigaste uppgifter är att erbjuda omsorg för människor när de behöver det. En god omsorg är viktig för människors upplevelse av trygghet och därmed också frihet. Med omsorg om den enskilde individens välmående och självständighet ökar känslan av trygghet. Vårt mål är att Falun ska vara säkra på att erbjudas omsorg genom hela livet när behov av detta finns och oavsett vart i kommunen de bor.

Därför ska:

- den som inte kan eller vill bo hemma kunna hitta en boendeform som passar
- den som bor kvar hemma få tillgång till bra hemtjänst och personal man känner igen
- alla människor i behov av omsorg ha makt över sitt eget liv och omsorgen ska utgå från varje persons individuella behov och önskemål
- kommunen underlätta kooperativa/ kollektiva boende lösningar

Falun ställer om för en långsiktigt hållbar framtid

Det råder ingen tvekan om att vi lever i en tid av klimat- och miljöförändringar som är skapade av människans livsstil och konsumtion. Klimat- och miljöfrågan är också relaterad till frågor om social hållbarhet och ekonomiska förutsättningar för tillväxt. För att nå en långsiktigt hållbar framtid behöver Falun liksom andra samhällen ställa om. För att ställa om behövs tydliga och konkreta målsättningar och uppföljningsverktyg. Vårt mål är att Falun som kommun tar lokala initiativ för att bidra till att minska våra avtryck på klimat, miljö, hälsa och ekonomi.

Därför ska:

- kommunen sträva efter nollutsläpp av växthusgaser
- kommunen verka för återanvändning, pryldelning, övergång från prylar till tjänster och upplevelser
- kommunen ställa krav på villkor som minst motsvarar kollektivavtal hos leverantörer som lämnar anbud i upphandlingar
- kommunen bereda plats för fler stadsnära grönytor som gynnar den biologiska mångfalden och fortsätta arbetet med att skydda värdefull natur i hela kommunen
- kommunen öka andelen ekologisk mat
- kommunen ge mer utrymme för gående och cyklande samt genomföra beslutad cykelplan så att den kan bli klar enligt plan 2030
- kommunen i möjligaste mån bevara odlingsbar mark för vår livsmedelsförsörjning
- miljökrav ställas i upphandlingar

- kommunen bygga säkra skolvägar så att fler kan gå eller cykla till förskola och skola
- kommunen varje år göra ett ekonomiskt överskott
- kommunen ständigt arbeta med effektiviseringar, bland annat genom att utföra mer verksamhet i egen regi och minska andelen köpta tjänster
- trafiksituationen ses över i syfte att minska biltrafiken och förbättra luftkvaliteten i centrum
- kommunen bli ett föredöme när det gäller energieffektivisering och nyttjande av förnybara energikällor
- en kommunal kemikalieplan tas fram
- arbetet för att göra skola och barnomsorg giftfri fortsätta

Fler vill bo i Falun

Det finns många goda värden i att ha en levande stadskärna som pulserar av liv, rörelse och umgänge. Vi vill motverka utarmningen av centrum, stödja såväl centrumhandel som aktiviteter i centrum där olika människor, grupper och verksamheter möts. Det tror vi att vi som samhälle mår bra av. Vi vill också att Å-rummet ska bevaras och utvecklas, som ett område där fotgängare och cyklister utgör basen för samhällsplaneringen. Parkmiljöer för rekreation, lek och umgänge ska utvecklas. Stadskärnan ska vara vårt gemensamma vardagsrum och trädgård.

Men det är också viktigt att hela Falun utvecklas som boendemiljö och för verksamheter, fritid och kultur. Särskilt våra serviceorter behöver stärkas i utveckling av bostäder och tillgång till kommunens service. Ytor för rekreation, lek och umgänge behöver finnas över hela kommunens yta, också på landsbygdens byar.

Det jämlika och jämställda samhälle som vi eftersträvar innebär också att minska skillnaderna mellan kommunens närvaro och engagemang i tätorten och i våra byar. Den pågående utarmningen av kommunens landsbygd behöver brytas genom investeringar i offentliga miljöer och verksamheter, stimulering av bostadsbyggande och genom ett aktivt stöd till föreningslivet. Vårt mål är att balansen mellan stad och land ska bibehållas och stärkas i utvecklingen av Falun.

Därför ska:

- landsbygden fortsatt utvecklas genom bostadsbyggande, utbyggnad av förskolor efter behov och landsbygdsskolor ska värnas så länge dessa kan upprätthålla en god kvalitet på undervisningen
- kommunen verka för att fler falubor deltar i fritidsaktiviteter genom ett rikt föreningsliv och sänkta trösklar till idrott och motion
- kulturlivet utvecklas genom aktivt stöd från Falu kommun
- lek och rörelse uppmuntras genom bättre lekplatser
- kommunen verka för ett levande näringsliv
- kommunen genom stadsplanering tillgodose att bostadssegregation inte uppstår

Medarbetarna trivs på jobbet

Välfärden ska värnas och stärkas, så att alla människor kan leva jämlika, trygga och fria liv tillsammans. Vi bidrar alla till finansieringen av välfärden genom vårt solidariska skattesystem och de samlade resurserna ska användas på ett ansvarsfullt och ändamålsenligt sätt. För att skapa förutsättningar att bibehålla och även arbeta för att få en bättre omsorg krävs fler anställda i vården, med trygga anställningar och rätt kompetens. Vårt mål är att kommunen ska vara en god arbetsplats som lockar till sig kompetent personal som ger god service till Faluborna.

Därför ska:

- fler personer anställas i välfärdens olika yrken
- sjukskrivningstalen, särskilt inom kvinnodominerade yrken, minska
- timanställningar ska minska och trygga anställningar med bra villkor ska öka
- avskaffa allmänvisstidsanställningar och hyvling
- normen ska vara fasta heltidsanställningar
- Falun klara kompetensförsörjningen genom att bemanna rätt och satsa på utbildning
- kommunen arbeta för att återkommunalisera verksamhet inom välfärdens kärnområde
- Falu kommun arbeta med jämställdhetsbudgetering

Våra förutsättningar - Faluns utmaningar

I Falun finns många goda förutsättningar för ett leva ett gott liv och här finns goda möjligheter till en hållbar utveckling framåt. Som del av Dalarnas landsbygd finns här närhet till vacker natur och friluftsliv. Som residensstad i Dalarna finns också ett levande kultur- och föreningsliv samt en arbetsmarknad som är blandad av stora och små arbetsgivare, och av offentlig sektor och privata företag. Den blandning av kultur och näring som länge präglat staden manifesteras också genom världsarvet Falun med den genomgripande påverkan som Falu gruvas verksamhet har haft och fortfarande har för Faluns identitet och prägel. Det är en färgstark historia!

Falun är ur ett regionalt perspektiv en stad mitt i naturen men med en stadspuls präglad av liv och rörelse. Invånarmässigt växer Falun stadigt både inom stadskärnan och på landsbygden. Kommunorganisationen är välorganiserad och bärs upp av personal som arbetar hårt för Faluns invånare. Men Falun har även utmaningar. Vi vill belysa några av dem som särskilt påverkar möjligheten att nå vår vision om ett jämlikt och jämställt Falun.

En skola som behöver mer

Med en ökande befolkning ökar också trycket på verksamheterna inom förskola, skola och fritidshem. En av de viktigaste satsningar som gjordes under förra mandatperioden var inom skolans område med långsiktiga planer för att säkra behoven av såväl ändamålsenliga lokaler som av personal. Behovet av nya bättre anpassade lokaler är fortsatt stort. Under de kommande fem åren antas antalet grundskolebarn öka med totalt 400 barn. Samtidigt är det trångt i lokalerna och grupperna av barn och elever är redan relativt stora. Om storleken på barngrupperna inom förskolan ska kunna fortsätta minska behöver vi bygga fler avdelningar och även se över befintliga lokaler för att skapa de förutsättningar verksamheten behöver.

Bristen på lärare inom förskola, grundskola och gymnasieskola är och kommer fortsätta vara påtaglig. Arbetet med långsiktig kompetensförsörjning behöver intensifieras.

Då vi har relativt många fristående skolor och förskolor i vår kommun blir den här typen av långsiktiga behovsprognoser bli svårare att göra. Fortsatta satsningar inom skolans område är avgörande för att bryta grundskolans negativa trend, där andelen elever som inte klarar gymnasiebehörigheten ökar.

Miljö- och klimatförändringar

Klimatförändringarna är vår tids ödesfråga. Värmeböljor, stigande havsnivåer, skogsbränder, stormar och andra förödande väderfenomen orsakade av global temperaturökning är det allvarligaste existentiella hotet som mänskligheten och livet på jorden som vi känner det någonsin ställts inför. Förlusten av biologisk mångfald förvärrar situationen ytterligare. Det påverkar också Falun. Den offentliga sektorn har ett stort ansvar i att sträva mot nollutsläpp av växthusgaser. Kommunen behöver både se över sina egna utsläpp, sin egen miljöpåverkan och sitt arbete för biologisk mångfald men också arbeta för att stötta invånarna att göra detsamma. Det behöver samtidigt göras på ett sätt som inte orsakar polarisering eller ojämlikhet. Omställningen måste ske, men om det ska gå måste det ske med ett jämlikhets- och landsbygdsperspektiv.

Längre liv

Vi blir allt fler och lever allt längre. Det är en positiv utveckling som samhället med kraft ska verka för att gynna.

Men samtidigt som befolkningen växer så minskar andelen personer som är i arbetsför ålder jämfört med den delen av befolkningen som inte arbetar (barn och pensionärer/äldre). Det sätter stor press på våra välfärdsorganisationer. Samtidigt som fler efterfrågar barnomsorg, skola och äldreomsorg är det färre som bidrar till verksamheternas finansiering. Ska samma nivå på kommunal service kunna upprätthållas över tid behöver vi utveckla vår organisation och sättet vi arbetar på. En fortsatt digitalisering är nödvändig.

Det är ett samhälleligt misslyckande när människor på grund av en dålig arbetsmiljö inte kan arbeta till 65 års ålder. För att kunna göra det så måste arbetsmiljön inom vissa yrken, främst kvinnodominerade, förbättras. Detta problem fördjupas av insikten att kompetensen egentligen behövs i välfärden längre än till dagens pensionsålder. Falu kommun är en stor arbetsgivare. Idag kan vi dessvärre inte säga att vi kan garantera ett hållbart arbetsliv för alla anställda. Sjukfrånvaron är inom vissa verksamheter oroväckande hög. Arbetsmiljöfrågorna måste prioriteras.

Kompetensförsörjning

I hela Sverige råder kompetensbrist inom många av de offentliga verksamheterna. Det handlar om lärare, undersköterskor, kockar och socionomer – för att nämna några yrkesgrupper. För att fortsatt kunna garantera en god välfärd för alla krävs ett gediget arbete kring kompetensförsörjning och omställning.

Att fler går i pension innebär även en kompetensförlust. Ett av de främsta skälen som anges av företag till varför de inte kan växa och utöka sin verksamhet är brist på arbetskraft med rätt kompetens. Glappet mellan den kompetens som våra företag och verksamheter efterfrågar och den arbetskraft som står till buds hindrar utveckling. Ska Falun klara att finansiera framtidens välfärd måste alla som kan arbeta. Satsningarna på barn och unga och deras skolgång och på olika former av vuxenutbildning måste öka.

Privat kontra offentligt

Fler privata alternativ lyfts av förespråkare som en möjlighet till breddat utbud för våra kommunmedborgare. Vi drar dock slutsatsen att kommunens senaste privatiseringar inte lett till bättre service för Faluns invånare. Privata utförare inom både skola och hemtjänst är exempelvis få utanför Falu tätort. Kommunens utmaning är att leverera välfärdstjänster till hela kommunen samtidigt som de mest kostnadseffektiva områdena är hårt konkurrensutsatta. Kommunen måste därtill alltid vara beredd att ta hela ansvaret om en privat utförare inte klarar sitt uppdrag och/eller lägger ner sin verksamhet. Det här är ett problem för kommunen. Privatiseringar är inte vägen framåt.

Ökande klyftor

I samhället generellt ökar klyftorna mellan fattiga och rika. Falun är inget undantag. Andelen familjer med försörjningsstöd är förhållandevis högt och vittnar om den ekonomiska utsatthet som många barn och unga upplever under sin uppväxt. Detta kan bland annat visa sig genom bostadssegregation. Relativ fattigdom och ohälsa, som ofta hänger ihop, är stigmatiserande och hindrar människor från att utvecklas på bästa sätt. Av rättviseskäl men även för att vårt samhälle ekonomiskt och socialt tjänar på ökad jämlikhet så måste Faluns välfärd rustas.

Socialtjänsten behöver i samarbete med andra sektorer arbeta mer offensivt. Det förebyggande och främjande sociala arbetet behöver prioriteras och utvecklas. Människor som lever i utsatthet behöver mötas utifrån sina behov, betydligt tidigare än idag.

Barns utsatthet ökar i samhället. Föräldrars eller andra närståendes arbetslöshet, sjukdom eller missbruk är faktorer som starkt påverkar barn och unga. Det förebyggande arbetet för barn behöver stärkas, med siktet på att insatser ska ske så tidigt som möjligt avseende den sociala situationen. Det krävs också ett tydligt preventivt arbete vad gäller droger och alkohol som riktar sig till unga vuxna och ungdomar. Att samverka med frivilligsektorn är en förutsättning för ett effektivt arbete. FN:s barnkonvention är numer lag vilket ställer helt andra krav på beslutsfattande som rör barn och unga, men som samtidigt ger ett kommunen nya tvingande förutsättningar att prioritera barn och ungas lagstadgade rättigheter.

Ökade klyftor visar sig också mellan tätort och landsbygd. Vår kommun är en stor kommun med flera olika orter runt Falu tätort. Fortsatta satsningar på våra utvalda serviceorter måste ske i nära samverkan med det lokala närings- och föreningslivet samt i dialog med de som bor i våra bostadsområden och byar.

Prioriterad verksamhet 2022

I vår vision blickar vi bortom innevarande mandatperiod. För att nå vår vision har vi satt upp långsiktiga prioriteringar/mål för mandatperioden. I arbetet med att nå våra långsiktiga mål måste följande områden prioriteras år 2022.

Jämlik skola

Skolan i Falun ska bli mer jämlik. Stöd till de som behöver ska ges tidigt för att undvika svårare utmaningar senare. Mer resurser ska satsas på de skolor och elever som har störst behov.

Fler vuxna i skolan

För att öka kvalitén på undervisningen – så att fler barn och unga når kunskapsmålen – behövs fler lärare och andra vuxna i skolan.

Fler skolor och förskolor

Satsningen på skolor och förskolor ska fortsätta både på landsbygden och i centrala Falun, dels för att ge plats till Faluns alla barn och elever men även för att förbättra arbetsmiljön och studiemiljön för våra anställda, barn och elever.

Jämlik fritid

Det är avgörande för jämlikheten att barn och unga ska kunna delta i fritidsaktiviteter oavsett föräldrarnas ekonomiska förutsättningar. För sportutövning ska trösklarna till en aktiv fritid sänkas för alla genom möjligheten att kunna låna utrustning på Sportotek.

Kulturskolan är för barn och ungdomar som är intresserade av musik, dans, teater och hantverk en förutsättning för att utvecklas och erbjudas möjligheter till en god möjlighet till utbildning och eget utövande av kultur av alla slag. Vi prioriterar att värna kulturskolans verksamhet och möjliggöra dess utveckling.

För att bredda möjligheterna för ett rikt och jämlikt fritidsliv prioriterar vi att verka för att *Kulturbus tio14* ska få förutsättningar att utvecklas till den öppna miljö som varit avsikten med huset och verksamheten.

Fler jobb med ett växande näringsliv

Kommunens större upphandlingar ska delas upp i mindre och fler så att även små lokala företag kan lägga anbud för att på så vis gynna den lokala och regionala arbetsmarknaden. Vid upphandling av livsmedel ska vi underlätta för lokala odlare att lämna anbud. Genom ökade krav i upphandlingar ska kommunen driva utvecklingen framåt mot exempelvis ökad digitalisering och förbättrad miljö. Så kan det lokala näringslivet stimuleras till att ligga i framkant och stå bättre rustat på framtidens marknad.

Ökad takt i utbyggnad av gång- och cykelbanor

I dagsläget är bilen det prioriterade transportmedlet i Falun om vi ser till hur infrastrukturen av vägar prioriteras. Detta är enligt oss en felaktig prioritering om vi vill värna en jämlik och jämställd kommun. Utbyggnadstakten av gång- och cykelvägar måste öka så att cykelplanen blir klar senast 2030. Särskilt säkra skolvägar ska prioriteras.

En omsorg att lita på

För att skapa förutsättningar att bibehålla och även arbeta för att få en bättre äldreomsorg krävs fler anställda i vården, med trygga anställningar och rätt kompetens. Fler vård- och omsorgsplatser måste skapas för att säkerställa att utskrivningsklara patienter snabbare kan lämna lasarettet.

Minska den psykiska ohälsan

Under coronapandemin med sina begränsningar i kontakt människor emellan och minskat utbud av aktiviteter att delta i har den psykiska ohälsan ökat. Vi prioriterar att kommunen arbetar aktivt för att minska psykisk ohälsa. Var och en ska få verktyg att utvecklas i sin egen takt och efter sina förutsättningar. En plan för suicidprevention behöver tas fram.

Jämlik och jämställd personalpolitik

Sjukfrånvaron inom kommunen är allt för hög, och den varierar inom olika sektorer som också sammanfaller med kvinnodominerade verksamheter. Inom förskolan och omsorgen är den särskilt hög. Här behöver kommunen prioritera ett stärkt arbetsmiljöarbete för att minska sjukfrånvaron. Arbetsmiljön måste förbättras framför allt genom att minska delade turer och att fler som idag är timanställda blir fastanställda. Vi prioriterar också att kommunstyrelsen inrättar ett arbetsgivarutskott för att säkerställa att politiken tar ansvar för sitt arbetsgivaransvar.

Utveckla Faluns serviceorter

Den pågående utarmningen av kommunens landsbygd måste brytas genom investeringar i offentliga miljöer och verksamheter, stimulering av bostadsbyggande och genom ett aktivt stöd till föreningslivet. Vi prioriterar att vårt kommunala bostadsbolag Kopparstaden ska bygga fler lägenheter utanför Falu tätort. Vi prioriterar också att diskussioner stärks från kommunens sida för att säkerställa en kollektivtrafik till och från våra serviceorter. För detta är det viktigt att en dialog med genomförs med boende i serviceorterna för att höra hur de önskar att kollektivtrafiken ordnas.

Bygg bort bostadsbristen

Falun växer och bostadsbristen måste byggas bort. Vi prioriterar att bygga 300 bostäder under 2022. För varierade boendeformer och strategisk samhällsbyggnad för ett jämlikt och jämställt samhälle sätter vi målet att minst 75 av de 300 bostäderna är hyresrätter. De nya bostäderna ska byggas såväl i tätorten som på landsbygden.

Verka för att en tankstation för biogas etableras i Falun

För att fler ska köra fossilfritt måste fler möjligheter till alternativ till bensin erbjudas. Processen för att få en etablering av en tankstation för biogas för personbilar måste fullföljas.

Stärk Falun som världsarv

De unika värden som Faluns världsarv har ska värnas och utvecklas. Samtidigt behöver kännedomen om världsarvet bli tillgänglig för fler, både för medborgare och besökare. Med avstamp i 20-årsjubileet som världsarv 2021 behöver en långsiktig kommunal handlingsplan för världsarvet tas fram.

**Socialdemokraterna i Falun för
Ett jämlikt och jämställt Falun**